

## **Звіт**

завідувача кафедри загальної психології факультету психології  
Олефіра Валерія Олександровича, доктора психологічних наук, доцента  
про роботу кафедри в 2019/2020 навчальному році

### **1. Робота з кадрами**

#### **1.1. Склад кафедри.**

На кафедрі загальної психології працює 9 осіб викладацького та 3 особи навчально-допоміжного персоналу. Науково-педагогічні працівники кафедри мають 9,35 ставок, з них 7,1 бюджетних ставок та 2,25 ставки за спецрахунком.

Загальна кількість науково-педагогічних працівників – 9 осіб. З них:

- 1 доктор наук, професор;
- 1 доктор наук, доцент;
- 7 кандидатів наук, доцентів;
- 1 аспірантка, яка перебуває у декретній відпустці.

#### **1.2. Захист дисертацій, робота з аспірантами та докторантами.**

У звітному навчальному році викладачі кафедри аспірантами не керували, але доктор псих. наук Олефір В.О. і проф. Іванова О.Ф. брали участь у навчальному процесі аспірантів першого і другого року навчання, викладаючи дисципліни «Актуальні проблеми сучасної психології» (Олефір В.О., Іванова О.Ф.), «Основи моделювання структурними рівняннями в психології» (Олефір В.О.), «Якісні методи дослідження» (Іванова О.Ф.).

У наступному році планується вступ до аспірантури випускників кафедри Коробкіної Р., Малофейкіної К.

#### **1.3. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань.**

Науково-педагогічний склад кафедри регулярно підвищує кваліфікацію і виконує план стажувань. У поточному навчальному році стажування проходили:

- Доц. Олефір В.О. підвищив кваліфікації у Варненському університеті менеджменту. Період стажування з 9.09.2019 по 16.09.2019.
- Доц. Гімаєва Ю.А. проходила стажування на ..., з 15 березня по 15 травня 2019 р.
- за програмою «Організація підсумкового контролю знань з використанням дистанційного навчання на платформі LMS Moodle» (30 год.) 18-25 травня 2020 р. (учасники – Олефір В.О., Кочарян І.О., Маєвська Н.А.).

#### **1.4. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців.**

Кафедрою здійснюється робота щодо залучення молодих викладачів для викладання і роботи на кафедрі. На кафедрі працюють колишні випускники факультету психології доц. Маєвська Н.А. доц. Гімаєва Ю.А., доц. Кочарян І.О. В той же час, слід відмітити, що на кафедрі переважають досвідчені викладачі.

#### **1.5. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.**

Однією з основних проблем щодо роботи з кадрами залишається недостатня кількість молодих докторів наук на кафедрі. Необхідно заохочувати кандидатів наук, доцентів для виконання докторських дисертацій, але на кафедрі немає достатніх важелів для здійснення цього завдання. Треба також більш активно залучати молодих фахівців для роботи на кафедрі, для чого потрібні додаткові ставки.

### **2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР**

#### **2.2. НДР, що виконуються в межах робочого часу**

На кафедрі проводиться науково-дослідницька робота на тему «Функціональна роль особистісних ресурсів в навчальній діяльності студентів», науковий керівник – доктор психол. наук, доц. Олефір В.О.

В межах стратегії розвитку університету на 2019-2025 роки викладачі кафедри приймають участь у виконанні проекту 2.11. «Новітні психолого-педагогічні технології навчання». Згідно плану робіт за проектом у 2019/20 р. виконано

- визначено критерії оцінки ефективності психолого-педагогічних технологій в освітньому процесі, науково-методичні рівні опису педагогічного досвіду;
- розроблено методичний інструментарій для проведення моніторингу досвіду використання психолого-педагогічних технологій в університеті;
- проведено й проаналізовано вивчення думки студентів щодо заходів з підвищення якості організації навчального процесу та рівня викладання в університеті;
- складено банк новітніх психолого-педагогічних технологій, які використовуються викладачами університету;

- підготовлена програма роботи школи педагогічної інноватики для використання на університетських курсах підвищення кваліфікації педагогів.

## **2.10. Монографії, видані за рішенням Ученої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.**

Нажаль, в поточному році кафедрою не було видано монографій за рішенням Ученої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Проте підготовлено до друку 4 статті до монографії «Психологія студента», видання якої передбачено в наступному навчальному році.

## **2.12. Відомості щодо міжнародних та університетських конференцій, семінарів, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, що були організовані кафедрою.**

- Проведено університетський круглий стіл «Діагностика впровадження новітніх психолого-педагогічних технологій навчання» на засіданні Науково-методичної ради університету (в рамках виконання завдань освітнього проекту 2.11. «Новітні психолого-педагогічні технології навчання») 30.11.2019 р. (відповідальна – Яворовська Л.М.);
- Методологічний семінар «Деякі методологічні проблеми досліджень в поведінкових науках» (16.09.2019 р., відповідальний – Олефір В.О.);
- «Забезпечення дистанційного керування самостійною роботою студентів, що перебувають у відрядженні у зв'язку з участю у програмах академічної мобільності: створення додатку до робочої програми» (16.01.2020 р., відповідальна – Гімаєва Ю.А.);
- «Підготовка освітніх програм до обговорення зацікавленими сторонами в перспективі рецензування» (10.03.2020 р., відповідальна – Невоєнна О.А.);
- «Впровадження оновлених вимог до оформлення та затвердження (подовження дії) робочих програм навчальних дисциплін» (04.06.2020 р., відповідальні – Невоєнна О.А., Гімаєва Ю.А.).

*Проведено наступні методичні семінари кафедри загальної психології:*

- «Підготовка навчально-методичних комплексів до внутрішнього аудиту» (25.09.2019 р., відповідальний – Олефір В.О.);
- «Вимоги до виконання та оформлення кваліфікаційних і курсових робіт» для керівників наукових робіт (23.10.2019 р., відповідальна – Гімаєва Ю.А.);
- «Використання платформи ZOOM для проведення лекційних та семінарських і практичних занять» (08.04.2020 р. відповідальний – Зуєв І.О.);

- «Вимоги до оцінювання курсових робіт в умовах дистанційного представлення робіт» (28.04.2020 р., відповідальні – Олефір В.О., Гімаєва Ю.А.)

## **2.15. Організація наукової роботи студентів та її результати.**

Студенти під керівництвом викладачів кафедри проводили наукові дослідження в рамках виконання курсових, бакалаврських та магістерських робіт. У поточному навчальному році вони брали активну участь у різноманітних наукових заходах університетського, всеукраїнського масштабу.

Так, студентка четвертого курсу Баліцька А. посіла друге місце в Республіканському конкурсі наукових робіт з педагогічної та вікової психології (м. Одеса).

Студентами сумісно з викладачами було надруковано 4 наукових статей, а саме:

- Гімаєва Ю.А., **Малофейкіна Е.А.** Личностная зрілість и суб'єктивное благополучие у студентов дневной и заочной форм обучения в университете // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Серія «Психологія». Вип.67, Харків, 2020, с.15-25;
- **Коробкіна Р.С.** Невоєнна О. А. Особливості навчальної мотивації студентів // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Серія «Психологія». Вип.66, Харків, 2019, с.30-36;
- Кочарян І.О., **Василяка К.М.** Саморегуляційні чинники психологічного благополуччя молоді // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Психологічне консультування та психотерапія: виклики сучасності», 15-16 листопада, Харків, 2019, с.60-63
- Гімаєва Ю.А. **Малофейкіна К.О.** Суб'єктивне благополуччя та особистісна зрілість у студентів психологів // Матеріали Норвезько-Української конференції, присвяченої діяльності Ф. Нансена в Україні у 1921–1922 роках, (Харків, 10–11 жовт. 2019 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна; Посольство Норвегії в Україні. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15023>

## **2.16. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.**

У зв'язку зі скороченням міжнародної підтримки гуманітарних та соціальних досліджень стало проблематичним одержання міжнародних грантів. Слід включатися в спільні проекти з іншими факультетами і установами і активізувати пошук і таких установ, і грантів. Необхідно проявляти більшу активність і наполегливість у написанні монографій, підручників, одержувати гриф МОН. Регулярно обговорювати на засіданнях кафедри

можливості створення наукових продуктів з метою їх подальшої комерціалізації.

### **3. Результати роботи із забезпечення якості освіти**

#### **3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників (НПП).**

Загальне навчальне навантаження кафедри складало 5593 години. Середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників – 600 годин.

#### **3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.**

Завдяки створенню веб-сайту кафедри на ньому подані програми та навчально-методичні комплекси всіх навчальних дисциплін. В мультимедійній аудиторії факультету викладаються дисципліни за допомогою існуючих в ній технічних засобів та у форматі Power Point. Поповнюється методичний кабінет кафедри.

#### **3.3. Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців.**

Два викладачі кафедри (проф. Іванова О.Ф., доц. Олефір В.О.) приймали активну участь у акредитації третього рівня вищої освіти (доктор філософії) за спеціальністю 053 – психологія.

#### **3.4. Запровадження нових навчальних дисциплін (надати список, прізвища викладачів-розробників).**

Була розроблена і в запроваджена на факультетах університету нова дисципліна: «Психологія щастя», розробник доц. Кочарян І.О.

#### **3.5 Робота з вступниками, профорієнтаційна активність.**

На кафедрі загальної психології впроваджений комплекс профорієнтаційних, організаційних заходів, що дозволяє робити якісний відбір кандидатів до вступу на факультет психології, а саме:

- Організовано роботу профорієнтаційного клубу факультету. Студенти провели заняття для абітурієнтів за найбільш актуальними та цікавими темами (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна;
- Проведено агітаційні і профорієнтаційні співбесіди із старшокласниками. Відвідування студентами шкіл Харкова та області, а також інших регіонів України. Агітаційні бесіди студентів з випускниками шкіл, в яких самі навчалися (в рамках проходження ознайомчої та педагогічної практики);
- У рамках Дня відкритих дверей університету проведені агітації і інформування старшокласників і їх батьків стосовно вимог щодо вступу на факультет, сучасної діяльності психолога, необхідних для психолога здібностей, навичок та особистісних рис тощо. Організація зустрічей керівництва факультету із старшокласниками і їх батьками (10.11.2019 р., 09.02.2020);

- Здійснення кампанії в Facebook та інших соціальних мережах, підтримка абітурієнтської сторінки факультетського сайту щодо залучення абітурієнтів (доц. Кочарян І.О.);
- Проведені в рамках Дня відкритих дверей воркшопи:
- з візуальної психодіагностики на Міському профорієнтаційному заході «Тест-драйв "Професія за покликанням"» (арт-завод «Механіка» 02.11.2019 р., ведучий – Кочарян І.О.);
- з візуальної психодіагностики в межах Дня відкритих дверей університету (10.11.2019 р., 09.02.2020 р., ведучий – Кочарян І.О.);

Кафедрою укладені договори про співробітництво з наступними навчальними закладами: Національна українська академія, школа інтернат «Обдарованість», ЗОШ № 51, школа Бойко, Безлюдівський ліцей, гімназія «Очаг» (відповідальний доц. Зуєв І.О.).

### **3.6. Видання підручників та іншої навчальної літератури (з грифом МОН України та без грифу МОН України) (надати список).**

У поточному навчальному році була видані монографії:

- Заїка Є.В., Кузнецов М.А., Ходикіна Ю.Ю Психологія моторної пам'яті: прикладні аспекти. – Харків : вид-во Діса Плюс, 2019. – 446 с. (29,5 ум. друк. арк.)

Також викладачами кафедри були підготовлені і надруковані 5 статей в журналах групи Б і 10 тез різних конференцій. З них 1 стаття у науково метричній базі WoS.

### **3.8 Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету.**

На сторінці кафедри сайту факультету у повному (100%) обсязі розміщено навчальні програми, які оновлюються та затверджуються кожні 5 років; робочі програми, які кожного року затверджуються на засіданнях кафедри та методичній комісії факультету. В межах робочих програм навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою загальної психології, у повному обсязі представлено інструктивні та методичні матеріали для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять, самостійної роботи (в тому числі окремо для студентів заочного відділення), матеріали курсового та дипломного проектування, приклади екзаменаційних білетів, тестового контролю, критерії оцінювання зазначених навчально-методичних матеріалів, а також додаткові матеріали з деяких навчальних дисциплін.

### **3.9. Розвиток кафедрального веб-сайту.**

На сайті сторінки кафедри було виконано наступне: змінено зміст сторінки «професорсько-викладацький склад» відповідно до кадрових змін на кафедрі;

оновлено розділ «Історія Кафедри»; на сторінці кафедри розміщено два розділи: «документи кафедри» та «події кафедри».

На сайті сторінки викладено наступні матеріали:

- Робочі програми;
- Графік консультацій викладачів кафедри;
- Графік відкритих занять викладачів кафедри;
- Розподіл керівництва курсовими роботами;
- Графік кураторських годин кафедри;
- Розклад роботи викладачів кафедри;
- Відповідні оголошення про актуальні події на кафедрі.

### **3.10 Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.**

Управління та контроль якості навчального процесу здійснюється завідувачем кафедри через перевірку відповідності змісту програм курсів та матеріалу, який викладається; проведення відкритих занять (лекцій, семінарів, практичних занять) викладачами кафедр. У поточному навчальному році у першому семестрі були проведено 2 відкритих заняття:

- Проф. Олефір В.О. прочитав лекцію на тему: «Мотивація професійної діяльності». Дисципліна: Психологія праці та організаційна психологія (12.11.2019);
- Доц. Кочарян І.О. прочитав лекцію на тему: «Метод спостереження та самоспостереження». Дисципліна: Експериментальна психологія (15.10.2019)

У другому семестрі були проведено 3 відкритих заняття:

- Проф. Іванова О.Ф. прочитала лекцію на тему «Культурно-історична теорія Л.С. Виготського». Дисципліна: Історія ХПШ (19.02.2020)
- Доц. Доц. Гімаєва Ю.А. прочитала лекцію на тему «Перегляд психоаналітичного напрямку: індивідуальна психологія А.Адлера». Дисципліна: Психологія особистості (11.03.2020).
- Доц. Заїка Є.В. прочитав лекцію на тему «Психологія відчуття та сприйняття». Дисципліна: Загальна психологія. Пізнавальні процеси. (16.03.2020).

На засіданнях кафедри обговорювались наслідки проведення відкритих занять і була надана відповідна рецензія, яка затверджується методичною комісією факультету.

На кафедрі періодично проводяться контрольні вимірювання знань студентів у вигляді комплексних контрольних робіт, шляхом проведення ректорських та поточних модульних робіт. Поточний контроль проводиться також у формі виступів студентів з доповіддю, у формі рефератів, обговорення

питань на семінарах, у вигляді написання самостійних творчих робіт (есе тощо).

### **3.11 Оновлення форм та методик викладання.**

В поточному навчальному році викладачами кафедри продовжується впровадження в навчальний процес використання інноваційних технологій (в першу чергу мультимедійних засобів навчання) для презентації навчальних матеріалів:

- «Математичні методи в психології» (проф. Олефір В.О.).
- «Експериментальна психологія» (доц. Кочарян І.О.)
- «Проективні методи дослідження особистості» практичні заняття (доц. Маєвська Н.А.)
- «Психологія дорослішання та зрілості» (доц. Гімаєва Ю.А.),
- «Когнітивні процеси та методи їх дослідження» (доц. Невосна О.А.)
- «Історія Харківської психологічної школи» (проф. Іванова О.Ф.)
- Складається електронна бібліотека текстів з курсу «Методологічні проблеми психології» (доц. Заїка Є.В.).
- Складена електронна база математичних методів обробки результатів психологічних досліджень (доц. Заїка Є.В.).

У зв'язку із карантинном консультування з дипломних та курсових робіт проводилося всіма викладачами за допомогою електронної пошти та ZOOM.

### **3.13. Викладання англійською мовою (які дисципліни викладаються, кількість НПП, які беруть участь у викладанні).**

У поточному році англійською мовою дисципліни не викладались.

### **3.14 Робота з працевлаштування випускників та її результати.**

Випускники кафедри загальної психології затребувані на ринку психологічних послуг. Робота кафедри з працевлаштування випускників проводиться в межах переддипломної практики студентів. Студенти мають можливість ознайомитися та працювати в освітніх і наукових установах, установах з підбору кадрів, психологічних консультативних службах, правоохоронних органах, у сфері бізнесу, соціальних організаціях тощо. В наступному році планується створити електронну базу з працевлаштування випускників із зворотнім зв'язком. На сьогодні випускники бюджетної форми навчання інформують кафедру (в письмовому вигляді) про прибуття до міста призначення і початку роботи. Викладачі кафедри беруть участь в організації та проведенні комплексу заходів у рамках проекту «Старт кар'єри», що проводяться на факультеті, запрошують фахівців, які зустрічаються з випускниками, розповідають про можливі професійні труднощі, юридичні аспекти професійної діяльності, проводять майстер класи для адаптації випускників до майбутньої професійної діяльності.

### **3.15 Інтернаціоналізація навчального процесу.**



На кафедрі загальної психології усі викладачі кафедри зареєстровані:

- у національній базі Google Scholar.
- у міжнародному реєстрі вчених ORCID.

### **3.16. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.**

Викладачам кафедри треба більш активно долучитися до підготовки дистанційних курсів, а також до підготовки до викладання навчальних дисциплін англійською мовою.

### **4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво.**

В межах всього факультету кафедра підтримує зв'язки з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Південноукраїнським національним педагогічним університетом імені К.Д. Ушинського, Одеським національним університетом імені І.І. Мечнікова, Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара тощо.

### **5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами.**

На кафедрі кураторами академічних груп були призначені наступні викладачі: доц. Заїка Є.В., доц. Кочарян І.О., доц. Маєвська Н.А., доц. Зуєв І.О. Куратори та загалом колектив кафедри здійснюють наступні види роботи:

- протягом року проводять кураторські години (одна година на тиждень);
- відвідують зі студентами групи культурно-просвітницькі заходи (театри, конкурси, виставки, презентації, центр Ландау, планетарій, змагання тощо);
- відвідують згідно з графіком, що складається заступником декана з виховної роботи, гуртожиток № 10 з метою поліпшення побутових умов проживання студентів;
- при необхідності забезпечують контакт з батьками студентів академічної групи, інформуючи про їх успіхи та труднощі в навчанні.

Результати роботи кураторів з групою оцінюються у щорічному конкурсі на кращу академічну групу. В поточному році за результатами щорічного моніторингу якості роботи кураторів академічних груп (за ініціативою керівництва факультету) куратори з кафедри загальної психології отримали наступні результати (за «5» бальною шкалою):

- Заїка Є.В. – 4
- Кочарян І.О. – 5
- Маєвська Н.А. – 5
- Зуєв І.О. – 4

### **6. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки**

На кафедрі регулярно (дав рази на рік) проводяться інструктажі з техніки безпеки, протипожежної безпеки, про що свідчать записи у відповідних

журналах. У всіх приміщеннях кафедри є відповідальні за протипожежну безпеку. Всі викладачі та навчально-допоміжний склад кафедри ознайомлені з правилами роботи на комп'ютері та в мережі Інтернету. Студенти перед проходженням педагогічної практики, якій керує доц. Невоєнна О.А., проходять інструктаж з техніки безпеки. Всі приміщення, в яких працюють співробітники кафедри, та аудиторії відремонтовані та відповідають необхідним умовам безпечної праці та навчання.

### **7. Завдання кафедри у наступному навчальному році**

У наступному навчальному році на кафедрі загальної психології ставляться такі завдання:

**По роботі з кадрами** – покращити якісний склад кафедри; активізувати роботу доц. Кочаряна І.О. над докторською дисертацією.

**По науково-інноваційній діяльності і роботі з комерціалізації результатів НДР:**

- продовжити виконання проекту 2.11. «Новітні психолого-педагогічні технології навчання».
- провести республіканську (з міжнародною участю) науково-практичну конференцію на тему «Проблема особистісних ресурсів у навчальній та професійній діяльності»
- прийняти участь в 5 міжнародних наукових конференціях;
- збільшити кількість наукових публікацій у виданнях, що входять у науково метричні бази Scopus/WoS;
- опублікувати 6 робіт в наукових журналах, що входять до групи Б.

**По роботі із забезпечення якості освіти** – забезпечувати академічну доброчесність, продовжити розробку курсів для дистанційного навчання; продовжити розробку нових спецкурсів; розмістити навчально-методичні комплекси з усіх дисциплін кафедри на Web-сторінці кафедри, наукові статті та книги у репозитарії університету.

Завідувач кафедри

В. Олефір

26 червня 2020 р.